Unie komunitní energetiky

Komunitní energetika, legislativní novinky a praktické zajištění sdílení elektřiny

Mgr. Laura Otýpková, Ph.D.
4. 5. 2023, Kam kráčí digitální sítě Olomouc 2023

O čem bude řeč

Komunitní energetika

- Společná **výroba, spotřeba, sdílení** a další činnosti v energetice
- V ČR zatím **chybí legislativa**
- **Účastníky** mohou být lidé, obce, podnikatelé,...
- **Úspory** na ceně energií a prevence energetické chudoby
- Jednodušší **investice**

Příklady z praxe

Hassfurt, Bavorsko

- Městský podnik společně s občany
- Výroba 109 000 MWh ročně: FVE, vítr, bioplyn, voda
- 10 000 smartmeterů v domácnostech
- Vlastní distribuční síť
- Vodíkový elektrolyzér a uskladnění
- Přimíchávání do plynu, vodíkové kotle

Enerkom Opavsko

- 12 obcí, město Opava, firmy, spolky
- Vize: 1 kWp na 1 obyvatele
- Založena právní osoba,
- rozvíjí se projekty obcí
- Studie místního potenciálu: projekt VENUS – Vize energeticky úsporného regionu

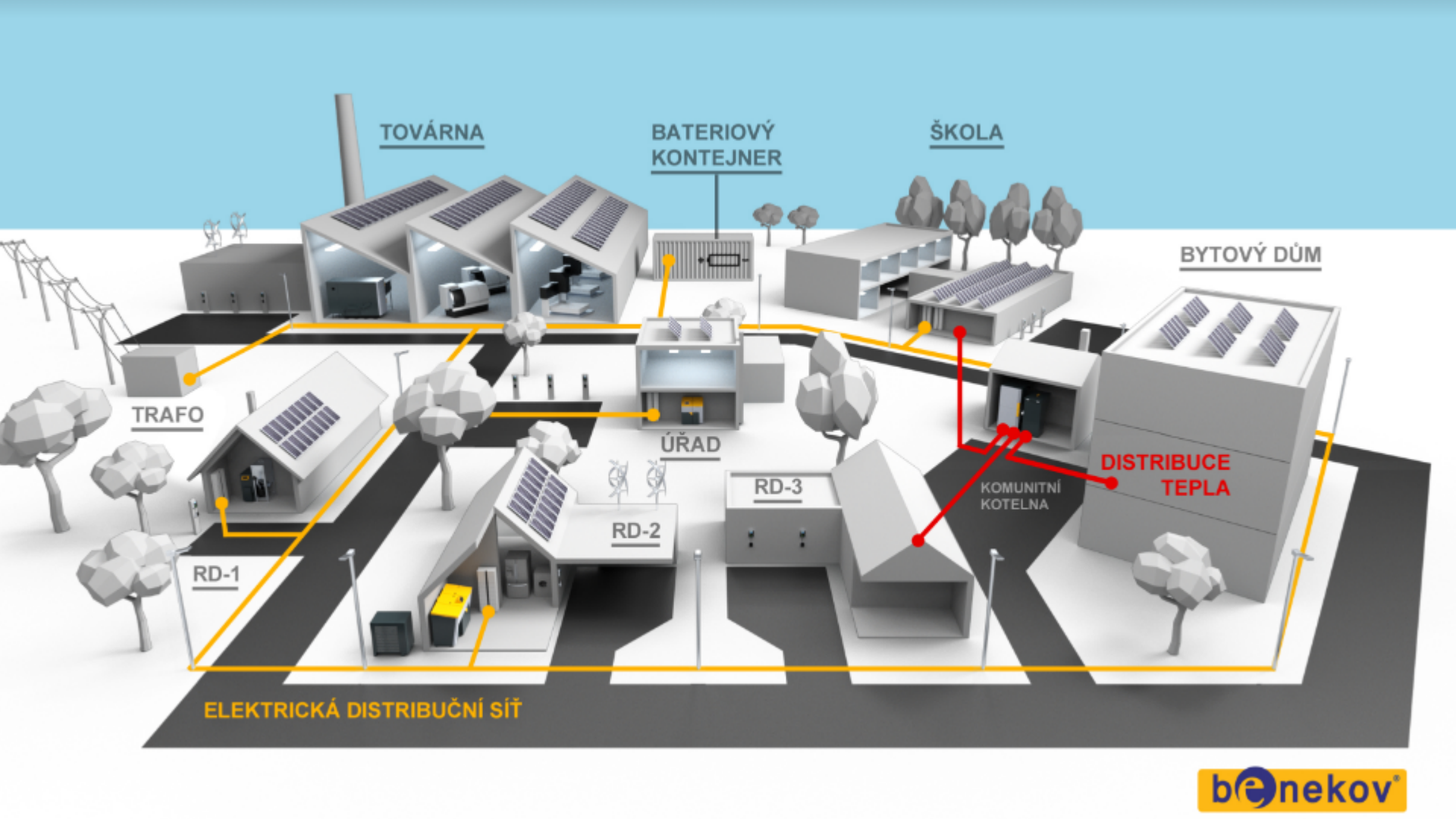
TOVÁRNA
BATERIOVÝ KONTEJNER
ŠKOLA
BYTOVÝ DŮM
TRAFO
ÚŘAD
RD-1
RD-2
RD-3
KOMUNITNÍ KOTELNA
DISTRIBUCE TEPLA
ELEKTRICKÁ DISTRIBUČNÍ SÍŤ
beenekov

Nová legislativa: Lex OZE II

- Aktuálně **před schválením vládou**, následovat bude Poslanecká sněmovna a Senát
- Prošla **důkladnou diskuzí** mezi MPO, ostatními ministerstvy a zástupci energetiky a jedná se o kompromisní návrh
- Navržená úprava velmi kvalitní, ale **hrozí její změny**
- Plánovaná účinnost **1. 1. 2024**

Nová legislativa: Lex OZE II

Definice **energetických společenství**

- Okamžitá účinnost od okamžiku schválení zákona
- Možnost žádat o dotační tituly, např. z Modernizačního fondu nebo z Národního plánu obnovy
- Odstranění právní nejistoty pro již existující projekty

Praktické zajištění **sdílení elektřiny**

- Odložená účinnost do 1. 1. 2024 (nutnost přípravy prováděcích právních předpisů)
- Nemožnost sdílet elektřinu v současnosti **největší právní bariéra** rozvoje komunitní energetiky
- Pouze za **úhradu nákladů za využití distribuční soustavy**

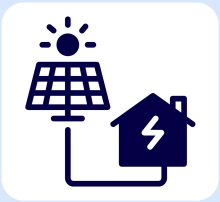

Adekvátní práva a povinnosti energetických společenství

- Stejné povinnosti jako jiní zákazníci a výrobci (vč. povinnosti získat u provozu výrobny nad 50 kW licenci)
- Ochrana členů společenství před nekalými praktikami, společenství musí členovi umožnit ukončení sdílení elektřiny, pokud o to člen požádá, pod dozorem ERÚ

Dva druhy společenství

Společenství pro obnovitelné zdroje (SOZE)

Teplo, plyn Elektřina

Veřejná distribuční soustava

Sdílení elektřiny - odběr jednotlivých členů

Občanské energetické společenství (OES)

Elektřina

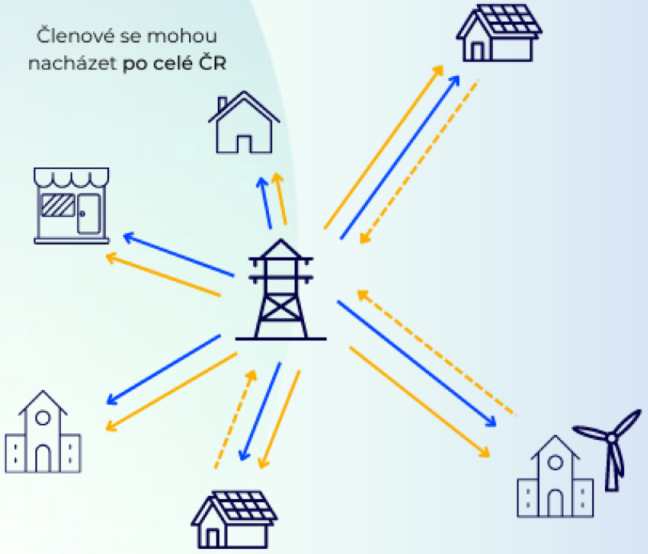

Sdílení elektřiny - výroba jednotlivých členů

Dodávka elektřiny od obchodníka

Sdílení elektřiny

- **Smysl a účel sdílení elektřiny:** umožnit snížení účtů za elektřinu i osobám, které nedisponují vlastní střechou, na níž by si mohly nainstalovat vlastní fotovoltaickou elektrárnu
- Doplňková činnost ke standardní dodávce elektřiny, kterou každému členovi společenství zajišťuje jeho dodavatel (obvykle obchodník)
- Jde o virtuální účetní operaci, nikoli o sdílení elektřiny ve fyzikálním slova smyslu (např. přes přímé vedení)

- **Základní princip:** povinnost dodavatele elektřiny snížit osobě zapojené do sdílení na faktuře celkové množství dodané elektřiny o množství elektřiny, která byla s touto osobou sdílena (např. dodavatel reálně dodá 200 kWh, společenství sdílí 50 kWh, dodavatel proto vyfakturuje pouze 150 kWh)
- Za sdílenou elektřinu se **hradí distribuční poplatek,** stejně jako za běžně dodanou elektřinu (na distribuci tedy dodavatel vyfakturuje celých 200 kWh)

Základní modely sdílení elektřiny v lex OZE II

Sdílení **„z chaty do bytu“** (tzv. odběr v jiném odběrném místě):

- Mezi **více odběrnými místy téhož subjektu**
- Není nutné zakládat energetické společenství
- Povinnost bezplatně se zaregistrovat u EDC
- Právo na získání bezplatného průběhového měření od provozovatele distribuční soustavy

Sdílení **v širší komunitě** (tzv. sdílení v energetickém společenství):

- Mezi více odběrními místy různých subjektů (např. na území stejné obce, mezi členy téže rodiny, mezi přáteli, apod.)
- Nutnost **založit energetické společenství** (např. ve formě spolku), ohlásit jeho činnost u ERÚ
- Sdílení **může být bezúplatné**, případně **i za poplatek** (členský příspěvek, investiční vklad, pravidelnou platbu), tvorba zisku však nesmí být hlavním posláním společenství

Elektroenergetické datové centrum (EDC)

- Společný projekt regionálních distributorů (ČEZD, PRE a EGD) a provozovatele přenosové soustavy (ČEPS)
- Dotace ve výši **1 mld. Kč z Národního plánu obnovy**
- **Nová regulovaná platba** za činnost EDC (měla by být podobně marginální jako poplatek za činnost OTE)
- Očekávané **zahájení činnost ke dni 1. 1. 2024**
- Důležitá úloha při zajišťování toku dat při sdílení elektřiny (původně měli zajišťovat každý PDS sám, vzájemně si data předávat, pokud by se sdílelo napříč více RDS, nyní jednodušší – **jeden společný informační systém**)
- Do budoucna i zásadní úloha v rámci **agregace flexibility** (lex OZE III)

Zajištění toku dat při sdílení elektřiny

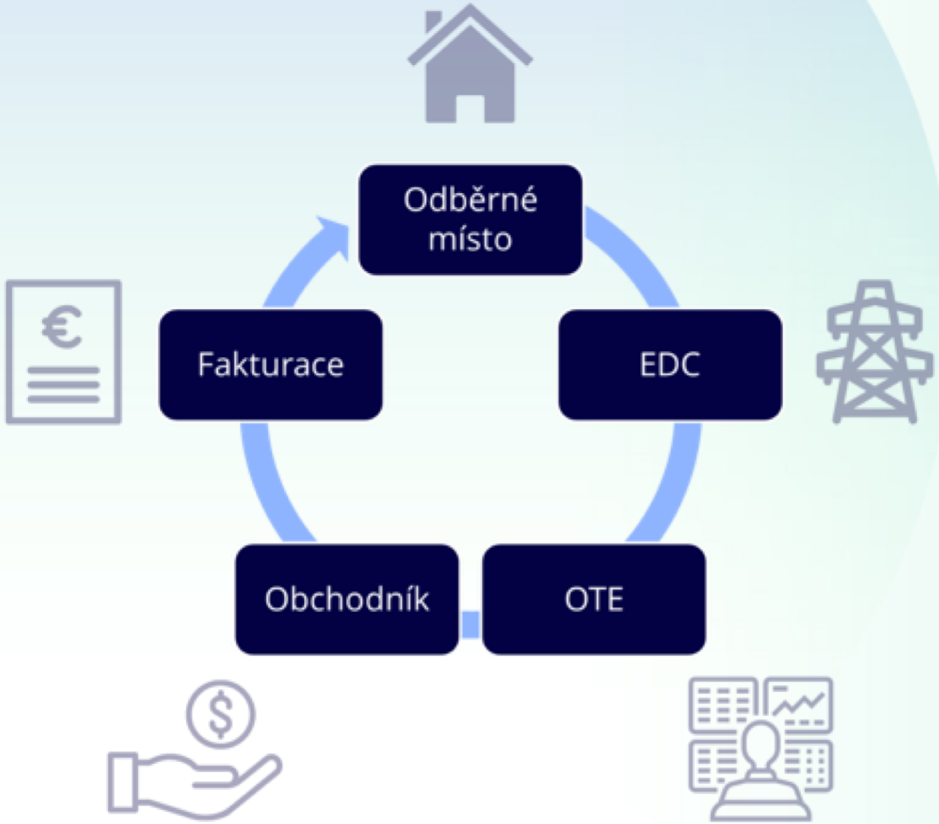

Zajištění bezpečnosti dodávek a stability sítě

- **Ochrana sítě** zůstává dle **stávajících pravidel** – v případě ohrožení stability nebo naplnění kapacity sítě může distributor odmítnout připojení zdroje
- Aplikuje se **zákon o kybernetické bezpečnosti** – energetika je základní službou, jejíž poskytování závisí na sítích elektronických komunikací
- Pro zajišťování sdílení elektřiny vznikne **Energetické datové centrum** (EDC), které umožní plynulý tok dat
- Při sdílení se **hradí standardní distribuční poplatek** za využití sítě, aby nedošlo k socializaci nákladů
- Sdílení elektřiny je třeba vnímat v účetní rovině, nikoli doslova

Prostor pro otázky

www.uken.cz
Mgr. **Laura Otýpková**, Ph.D.
laura.otypkova@frankbold.org

Unie komunitní energetiky